

فصل ششم: سفری به اصفهان

درسنامه‌ی درس ۱۱: اصفهان، نصف جهان

نکات مهم

معرفی اصفهان:

۱. **موقعیت جغرافیایی** این شهر که در کوهپایه‌های زاگرس قرار دارد، مرکز استان اصفهان است و زاینده رود از وسط آن می‌گذرد.

۲. **جمعیت** با حدود ۲ میلیون نفر جمعیت، بعد از تهران و مشهد، پرجمعیت‌ترین شهر ایران است.

* **نقشه‌ی گردشگری:** نقشه‌ای است که روی آن مکان‌های دیدنی و آثار تاریخی مشخص شده است.

اهمیت شهر اصفهان:

هر چند، این شهر بارها در دوره‌ی اسلامی پایتخت بوده اما اوج شکوفایی آن مربوط به دوره‌ی صفویه است.

نکته: به دلیل حمایت شاهان صفوی، صنعتگران، هنرمندان و دانشمندان زیادی به اصفهان آمدند و آثار بسیار باشکوه و زیبایی به وجود آوردند که موجب شد این شهر به نصف جهان معروف شود.

مکان‌های تاریخی اصفهان:

۱. **میدان نقش جهان** میدان نقش جهان (امام) به فرمان شاه عباس صفوی، در مرکز شهر اصفهان ساخته شد که در آن زمان از بزرگترین میدان‌های جهان بوده است. طول این میدان ۵۰۰ متر است.

۲ مسجد شیخ لطف الله

این مسجد نیز به فرمان شاه عباس صفوی ساخته شد تا شیخ لطف الله که عالم بزرگی بود در آن نماز جماعت بخواند و به تدریس بپردازد. ساخت این مسجد ۱۸ سال طول کشید. کاشی‌کاری‌های گنبد زیبای این مسجد معروف است.

نکته:

گنبد یکی از نشانه‌های معماری اسلامی است.

۳ مسجد جامع عباسی

که امروزه به آن مسجد امام نیز می‌گویند، دارای ویژگی‌های زیر است:

چهار ایوان در چهار جهت جغرافیایی دارد.

ارتفاع مناره‌های آن بیش از ۴۰ متر است و داخل هر مناره پلکان مارپیچی وجود دارد که برای اذان گفتن و یا خبررسانی، از آن بالا می‌رفتند.

در آن زمان به دلیل کشف معادن سنگ مرمر در اطراف این شهر، از این نوع سنگ در بنای مسجد استفاده کرده‌اند.

کتیبه‌هایی با خط خوش بر روی گنبد، محراب و مناره‌های این مسجد دیده می‌شوند که برخی از آن‌ها اثر استاد علیرضا عباسی، خطاط مشهور آن دوره هستند.

در سقف و ایوان این مسجد گچ‌بری‌های تزئینی زیبایی دیده می‌شود.

کتیبه: به نوشته‌های روی سنگ، کاشی، سفال و مانند آن‌ها گفته می‌شود.

نکته:

در کتیبه‌های دوره‌ی اسلامی آیات قرآن، **دعا و نام پیامبر و امامان بزرگوار** را با خط خوش می‌نوشتند.

دارای شش طبقه و حدود ۵۰ اتاق است. شاه در این مکان به امور کشور، صدور دستورات و پذیرایی از مهمانانش می‌پرداخت. ضمناً شاه و درباریان از ایوان کاخ مسابقات چوگان بازی، رژه‌ی سربازان و جشن‌ها را تماشا می‌کردند.

نکته: در تالارها و اتاق‌های این کاخ، نقاشی‌های مینیاتور بسیار زیبایی از آثار استاد رضا عباسی (مینیاتورست مشهور آن دوره) دیده می‌شود.

پویا و پاینده باشی، پسر من